

Kardynał Marian Jaworski, *Wybór pism filozoficznych*, Olecko 2003, ss. 332

Wydawnictwo Wszechnicy Mazurskiej „Acta Universitatis Masuriensis”, ogłosiło ostatnio *Wybór pism filozoficznych* ks. kard. Mariana Jaworskiego, metropolity lwowskiego dla wiernych obrządku łacińskiego. Pozycja ukazała się w serii EPISTEME. Przed prezentacją książki należy przypomnieć, że ks. kard. Marian Jaworski, dziś jako znany hierarcha Kościoła katolickiego, Pasterz Kościoła lwowskiego, należy do wybitnych myślicieli – filozofów naszego czasu. Zanim został biskupem (1984), arcybiskupem metropolitą Lwowa dla wiernych obrządku łacińskiego (1991) i kardynałem (2001), zajmował się w dużej mierze filozofią. Studia specjalistyczne odbył na Uniwersytecie Jagiellońskim (doktorat z teologii w 1952 r.), na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (doktorat z filozofii w 1955 r.) oraz na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (habilitacja z filozofii religii w 1965 r.), gdzie pracował jako kierownik Katedry Filozofii Religii do 1974 r. Przez wiele lat był wykładowcą w seminariach duchownych w Krakowie. Piastował urząd sekretarza Rady Naukowej Episkopatu Polski (1970-1980), dziekana Papieskiego Wydziału Teologicznego w Krakowie (1976-1981 i rektora Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (1981-1987).

Sygnalizowana tu książka stanowi zbiór filozoficznych prac ks. Kardynała, ułożonych w czterech działach przez ks. dr Kazimierza Mikuckiego CR. Część pierwsza obejmuje dział filozofii religii (s. 9-162). Wypełnia ją obszerna rozprawa zatytułowana: *Religijne poznanie Boga według Romano Guardiniego*. Jest to wznowiona wersja rozprawy habilitacyjnej ks. Kardynała.

Druga część książki stanowi zbiór wybranych artykułów z zakresu filozofii Boga (s. 163-224). Są tu następujące prace: *Bóg filozofów a Bóg wierzących; Bóg religii jako najwyższa wartość; Bóg filozofii i Bóg wiary we współczesnej teologii; współczesna problematyka filozoficzna Boga a kierunki jej rozwiązania*.

W części trzeciej publikacji znajdujemy rozprawy z zakresu filozofii człowieka (s. 225-284). Są to trzy następujące prace: *Człowiek a Bóg. Zagadnienie relacji znaczeniowej pomiędzy osobą ludzką i Bogiem a problem ateizmu; Teologia a antropologia. Aspekt filozoficzny; Osoba ludzka jako postawa stosunku do Boga*.

Część czwarta zatytułowana *Varia* (s. 385-313) zawiera trzy rozprawy: *O dochodzeniu do prawdy; Phenomenologie et metaphysique; Problem koncepcji filozofii*.

W końcowym fragmencie książka zawiera: notę bibliograficzną (informującą o wcześniejszych miejscach publikacji poszczególnych prac), streszczenie i spis treści w języku angielskim oraz aneks zdjęciowy.

Zebrane w takiej formie filozoficzne pisma ks. kard. Mariana Jaworskiego stanowią kompendium filozofii uprawianej przez autora. Gdy wglębiamy się w ich lekturę, doświadczamy niezwykłej precyzji myślenia autora. Teksty te nie straciły dziś nic na aktualności.

Można je zaszeregować do tekstów klasycznych dzisiejszego tomizmu otwartego na nowe pomysły filozoficzne, czerpane głównie z fenomenologii i po części z innych nurtów filozofii współczesnej. Analiza i refleksja nad zamieszczonymi pracami prowadzi nas do wniosku, że pozostają one w klimacie filozoficznego myślenia ks. kard. Karola Wojtyły. Nie są to jednak wątki powielane, ale oryginalne, dopełniające. Można powiedzieć, że dziedzina antropologii i etyki ks. kard. Karola Wojtyły znajduje dopełnienie w dziedzinie filozofii Boga i filozofii religii ks. kard. Mariana Jaworskiego.

Prezentowana publikacja powinna się znaleźć w każdej bibliotece teologicznej i filozoficznej. Może stanowić wielką pomoc do wykładów kursorycznych i monograficznych, a także do osobistych przemyśleń w dziedzinie filozofii, Boga, człowieka i religii.

ks. Ignacy Dec